Сибила Петлевски • Споени лица

Sibila Petlevski • Spojena lica

Sibila Petlevski • Joined Faces

Блесок, Скопје • Blesok, Skopje
2009

Издавач • Publisher:
Културна установа „Блесок“ • Cultural institution “Blesok”
www.blesok.com.mk • www.books.com.mk
За издавачот • For the publisher:
Игор Исаковски • Igor Isakovski

Copyright: © Blesok & Sibila Petlevski, 2009.
Сите права се задржани. • All rights reserved.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да биде репродуциран на кој било начин без претходна писмена согласност на издавачот.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

Дизајн и подготовка за печат • Design and pre-press: blesok.dtp
Печатено и подврзано во Македонија: Маринг, Скопје.
Printed and bound in Macedonia by Maring.
Тираж • Print run: 500

Поддржано од Фондација Ева Тас • Supported by Eva Tas Foundation

EVATASFOUNDATION

CIP - Каталогизација во публикација, Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Скопје

821.163.42-1

ПЕТЛЕВСКИ, Сибила

Споени лица / Сибила Петлевски ; превод од хрватски Игор Исаковски = Spojena lica / Sibila Petlevski = Joined Faces / Sibila Petlevski ; Translated from Croatian by Miljenko Kovačićek & Sibila Petlevski. - Скопје : Блесок = Skopje : Blesok, 2009. - 240 стр. ; 21 см. (едиција EvaTas. ; кн. 01)

Текст на мак., хрв., и англ. јазик. - Белешка за авторката: стр. 233

ISBN 978-9989-928-89-5 EAN 9789989928895 COBISS.MK-ID 78378250

1. Насп. ств. насл. – 1. Petlevski, Sibila види Петлевски, Сибила

Сибила Петлевски • Споени лица

Sibila Petlevski • Spojena lica

Sibila Petlevski • Joined Faces

Превод од хрватски
Игор Исаковски

Translated from Croatian by
Miljenko Kovačićek & Sibila Petlevski

Културна установа Блесок • едиција ***ЕваТас***
Cultural Institution Blesok • edition ***EvaTas***

Скопје • Skopje • 2009

Споени лица 5

Spojena lica 81

Joined Faces 157

СПОЕНИ ЛИЦА

содржина

СИНЏИР НА ЗАМЕНИ
Датуми на слава 13
Ти си ми под кожата 14
Мајка стварност 15
Прегрнати 16
Време 17
Сведоци 18
Допишување 19

ОПАСНИ МЕСТА
Согласност 23
Веќе видено 24
Набљудувач во минување 25
Опасни места 26
Оплакување 27
Препознавање 28
Невидливо мастило 29

СВЕТА СЕДМИЦА
Венерин брег 33
Ново око 34
Плод 35
Света седмица 36
Се сретнавме 37
Јавање змеј 38
Одбројување 39

ЦЕЛИНАТА Е ЧУВСТВО
Навика 43
Месо кое не пропаѓа 44
Сè по ред 45

Страшно убава 46
Архимедовиот закон 47
Целината е чувство 48
Песот знае подобро 49

ПЕЈЗАЖ СО ТРИ МЕСЕЧИНИ
Пророк 53
Допир 54
Ангелите ручаат 55
Покажи 56
Пејзаж со три месечини 57
Верна слика 58
Под тимпанонот на душата 59

ЛОЗИНКИ НА ЗАБОРАВОТ
Заминување 63
Мрежа 64
Загубив сè 65
Споени лица 66
Нежност 67
Лозинки на заборавот 68
Верност 69

ГЛАДНИ ГОДИНИ
Следниот пат сврти им го грбот 73
Уживање во исчезнувањето 74
На дофат на раката 75
Весело месо 76
Невидлив човек 77
Полноќно сонце 78
Такво е добата 79

Белешка за авторката 233

„Вредноста на здравјето се мери по тоа колку она што го кажуваме може да ја поправи тишината“

Буда Сидарта Гаутама

синџир на замени

ДАТУМИ НА СЛАВА

Кревање, развивање знамиња, спуштање,
мотање и спремање на резервни позиции,
од каде истите ќе бидат извлечени на календарски
исти датуми кои веќе утре нема да бидат она
што биле. Датуми на слава. По еден човек за секој
правоаголник послан во шарено. Порамнување
на рабовите. Приоѓање. Приоѓање со сведната глава.
Порамнување на украсите. Оддалечување. Напуштање.

Стоење со кренати бради, со кренати
чела, гледање во вис со затворени очи секој пат
непогрешливо право до дупки пробиени
од истрели. Мали, уредно наредени експлозии
на честа. Кратки вознеси. Вознеси со кус
дострел. Каде и да погледнеш, изрешетано. И горе и
доле и небото и луѓето. Денеска со бајонет ќе извршиме
колеж на знамињата за утре да не нѐ надживеат крпи.

ТИ СИ МИ ПОД КОЖАТА

На некои поединци духот им влегува в очи
во два пресудни мига, и никогаш повеќе:
при пораѓање. Тогаш плачат. И на самиот
крај кога тоа други го прават наместо нив.
Во сите меѓупростори, очите се пукнатини
во кршот непрепознатливи лица и единствено
како налага времето, така дождовницата
полни локви од кои малку истекува, повеќе се

процедува. Помеѓу очите постои точка
во која во повеќето случаи се потврдува
слепило, за потоа на тоа место надежта,
која секогаш ги остава своите ларви плитко
под кожата, да може да отвори лажната врата.
Пренеси ме, љубов, преку прагот, но не
во собата, туку надвор. Ќе ја поделиме радоста
и сета наша вина ќе ја собере помеѓу две очи.

МАЈКА СТВАРНОСТ

Световите еден на друг си подметнуваат
кукавички јајца и затоа, секој пат кога
илузиите со кои е преполн нашиот дом, ќе ги
отворат своите мали, алчни и грди клунови,
нашата стварност ги храни со нашето месо.
Толкаво количество болка може да се прифати
само со објаснение дека колку и да е тешко,
сè останува во семејството, меѓу нас.

Кога нè љубат, предолго им остануваме
во устите. Не се што мислиме дека се – наши
сестри. Не сме им воопшто слични додека летаме
во круг. Во тоа безглаво вртење во кое нашите
кругови ги допираат круговите на лилјаците,
не ни е јасно летаат ли тие пред или зад нас,
дали се навистина толку убави или нашата мајка
премногу ги сака. Маријо мајко, моли за нас.

ПРЕГРНАТИ

Таму каде едниот на другиот му се губи
од вид на зелената падина, пасеше
јагне меѓу други јагништа, и срни
меѓу срните, и нивниот срндак со нив.
Баш како да се облаците сито: светлото
врнеше меѓу капките, а ние природно
и лесно ги совладувавме просторите на празнината
како да минуваме од врв на врв рид

со чекори од пет милји. Зошто одеднаш
шумата го голта патот, а патот нас? Ова наше,
последно во низата патувања, споредливо е
со одрон земја. Закопуваме куќи, хранилишта
за животни и сè што патем ќе се најде. Предолго
останувame прегрнати на тоа лизгалиште. Точка
по точка се збогуваме, како јагништа од кои раснењето
засекогаш ги симнува трагите на детството.

ВРЕМЕ

Сега да му кажам на времето
сопри под црешата која не ќе роди
цреши, нема да ми биде жал. Ниеден
саат не е подобар од друг и сосем е
сеедно дали гасеницата со риги
паднала од гранката на масата, или тоа каење
со стотина нозе доползело по истиот пат
по кој дошло и сè друго. По земја

или низ воздух, сеедно. Вилинско коњче,
штурец, скакулец, богомолка, коњска
смрт или нешто не неа слично. Името не е
сигурен знак дека нештото е нешто, битието
битие, дека што било припаѓа на што било,
кој било кому било. Кога би можеле,
заедно на времето да му кажеме сопри, би
сопрело за секого од нас во друго време.

SPOJENA LICA

sadržaj

LANAC ZAMJENA
Datumi slave 89
Ti si mi pod kožom 90
Majka stvarnost 91
Zagrljeni 92
Vrijeme 93
Svjedoci 94
Dopisivanje 95

OPASNA MJESTA
Pristanak 99
Već viđeno 100
Promatrač u prolazu 101
Opasna mjesta 102
Oplakivanje 103
Prepoznavanje 104
Nevidljiva tinta 105

SVETI TJEDAN
Venerin brijeg 109
Novo oko 110
Plod 111
Sveti tjedan 112
Sreli smo se 113
Jahanje zmaja 114
Odbrojavanje 115

CJELINA JE OSJEĆAJ
Stvar navike 119
Meso koje ne propada 120
Sve po redu 121

Strašno lijepa 122
Arhimedov zakon 123
Cjelina je osjećaj 124
Pas zna bolje 125

KRAJOLIK S TRI MJESECA
Prorok 129
Dodir 130
Anđeli ručaju 131
Pokaži 132
Krajolik s tri mjeseca 133
Vjerna slika 134
Pod zabatom duše 135

LOZINKE ZABORAVA
Odlazak 139
Mreža 140
Izgubila sam sve 141
Spojena lica 142
Nježnost 143
Lozinke zaborava 144
Vjernost 145

GLADNE GODINE
Drugi put im okreni leđa 149
Užitak u nestajanju 150
Nadohvat ruke 151
Veselo meso 152
Nevidljivi čovjek 153
Ponoćno sunce 154
Takvo je doba 155

Bilješka o autorici 233

«Vrijednost riječi mjeri se po tome koliko je ono što kažemo u stanju popraviti tišinu.»

Buddha Siddharthe Gauthama

lanac zamjena

DATUMI SLAVE

Podizanje, razvijanje stjegova, spuštanje,
motanje i spremanje na rezervne položaje,
odakle će isti biti izvučeni na kalendarski
iste datume koji već sutra neće biti što su
bili. Datumi slave. Po jedan čovjek u svaki
pravokutnik prostrt u šareno. Poravnavanje
rubova. Prilaženje. Prilaženje spuštene glave.
Poravnavanje ukrasa. Udaljavanje. Napuštanje.

Stajanje podignutih podbradaka, podignutih
čela, gledanje uvis sklopljenih očiju svaki puta
nepogrešivo ravno u rupe koje su prosvirali
pucnji. Male, uredno poslagane eksplozije
časti. Kratka uznesenja. Uznesenja kratkog
dometa. Kamo god pogledaš izrešetano. I gore i
dolje i nebo i ljudi. Danas ćemo bajunetom izvršiti
pokolj zastava da nas sutra ne bi krpe nadživjele.

TI SI MI POD KOŽOM

Nekim pojedincima duh ulazi u oči
u dva presudna trenutka, i nikad više:
kod poroda. Onda plaču. I na samome
kraju kad to drugi čine umjesto njih.
U svim međuprostorima, oči su škrape
u kršu neprepoznatljivih lica i jedino
onako kako nalaže vrijeme, tako kišnica
puni lokve iz kojih malo istječe, više se

procjeđuje. Između očiju postoji točka
u kojoj se u većini slučajeva potvrđuje
sljepilo, da bi onda na tom mjestu nada,
koja uvijek ostavlja svoje larve plitko
pod kožom, mogla otvoriti lažna vrata.
Prenesi me, ljubavi, preko praga, ali ne
u sobu, nego van. Podijelit ćemo radost
i sva će naša krivnja stati između dva oka.

MAJKA STVARNOST

Svjetovi jedan drugom podmeću
kukavičja jaja i zato, svaki put kad
iluzije kojih je prepun naš dom, otvore
svoje male, pohlepne i ružne kljunove,
naša ih stvarnost hrani našim mesom.
Tolika količina boli može se prihvatiti
samo uz objašnjenje da kako god teško
bilo, sve ostaje u obitelji, među nama.

Kad nas ljube predugo im ostajemo
u ustima. Nisu što mislimo da jesu – naše
sestre. Nismo im uopće slični dok letimo
u krug. U toj bezglavoj vrtnji u kojoj naši
krugovi dotiču krugove slijepih miševa,
nije nam jasno lete li one ispred ili iza nas,
jesu li stvarno tako lijepe ili ih naša majka
previše voli. Marijo majko moli za nas.

ZAGRLJENI

Tamo gdje se jedno drugome gubi
iz vida na zelenoj padini, paslo je
lane između druge lanadi, i srne
među srnama, i njihov srndać s njima.
Baš kao da su oblaci sito: svjetlo je
kišilo između kapi, a mi smo prirodno
i lako svladavali prostore praznine
kao da prelazimo s vrha na vrh brijega

koracima od pet milja. Zašto odjednom
šuma guta cestu, a cesta nas? Ovo naše,
zadnje u nizu putovanja, usporedivo je
s odronom zemlje. Pokapamo kuće, hranilišta
životinja i sve što se usput nađe. Predugo
ostajemo zagrljeni na tom klizištu. Točku
po točku se opraštamo, kao lanad s koje
odrastanje zauvijek skida tragove djetinjstva.

VRIJEME

Da iz ovih stopa kažem vremenu
stani pod trešnjom koja ne rodi
trešnje, ne bi mi bilo žao. Ni jedan
sat nije bolji od drugoga i sasvim je
svejedno je li gusjenica s prugama
pala s grane na stol, ili je to kajanje
sa stotinu nogu domililo istim putem
kojim je došlo i sve drugo. Zemljom

ili zrakom, svejedno. Vilin konjic,
šturak, skakavac, bogomoljka, konjska
smrt ili nešto njoj slično. Ime nije
pouzdan znak da je stvar stvar, biće
biće, da bilo što pripada bilo čemu,
bilo tko bilo kome. Kad bismo mogli,
zajedno reći vremenu stani, stalo bi
svakome od nas u drugo vrijeme.

JOINED FACES

contents

A CHAIN OF REPLACEMENTS
Dates of Fame 165
You Are Under My Skin 166
Mother Reality 167
Embraced 168
Time 169
Witnesses 170
Correspondence 171

DANGEROUS PLACES
Consent 175
Already Seen 176
A Passing Watcher 177
Dangerous Places 178
Pietà 179
Recognition 180
Invisible Ink 181

HOLY WEEK
Venus' Hill 185
A New Eye 186
Fruit 187
A Holy Week 188
We Met 189
Riding a Dragon 190
Countdown 191
Joined Faces 157

WHOLENESS IS A FEELING
A Matter of Habit 195
The Meat That Doesn't Rot 197
All in Order 198

Terribly Beautiful 199
Archimedes' Law 200
Wholeness Is a Feeling 201
A Dog Knows Better 202

A LANDSCAPE WITH THREE MOONS
A Prophet 205
A touch 206
Angels Are Having Lunch 207
Show 208
A Landscape with Three Moons 209
A True Picture 210
Under the Gable of the Soul 211

PASSWORDS OF OBLIVION
Departure 215
A Net 216
I Have Lost 217
Joined Faces 218
Tenderness 219
Passwords of Oblivion 220
Fidelity 221

YEARS OF HUNGER
Next Time Turn Your Back on Them 225
The Pleasure of Disappearing 226
Close At Hand 227
Happy Meat 228
Invisible Man 229
Midnight Sun 230
Such Is the Age 231

Note on the author 233

"The worth of our words is measured by how much they improve the silence."

Siddhartha Gautama Buddha

a chain of replacements

DATES OF FAME

Raising, unfolding the flags, striking them,
folding them and putting them on reserve positions
where they will be pulled out on the same days
due to the calendar, which won't be what they used to be
as soon as tomorrow. The dates of fame. One man
laid down in many colours. Straightening of the edges.
Approaching. Approaching with head lowered down.
Straightening of the adornments. Moving away.

Abandoning. Standing with chins raised, raised
foreheads, looking high up with eyes closed every time
impeccably straight into the holes made with the bullets
that were put through. Little, neatly arranged explosions
of honour. Short ecstasy. Short term ecstasy. Wherever
you look, it is shot through. Up and down and sky
and people. Today we are going to slaughter the flags
with a bayonet, not to be survived by rags tomorrow.

YOU ARE UNDER MY SKIN

The spirit enters the eyes of some individuals
in the fateful moments and never more:
at birth. Then they cry. And on the very
end when the others do that instead of them.
In all the inter-spaces, the eyes are cracks
in the limestone of unrecognisable faces and
only as time requires does the rain-water fill
the puddles from which little flows out, more of it

is filtered. Between the eyes there is a spot
in which in most cases blindness
is confirmed, so that in the same place hope,
which always leaves its larvae only
skin deep, could open the false door.
Carry me, love, across the porch, and not
into the room, but out. We'll share the joy
and all of our guilt will fit between two eyes.

MOTHER REALITY

Worlds lay cuckoo's eggs for each other
and therefore, each time when illusions
with which our home is overcrowded
open their small, greedy and ugly beaks,
our reality feeds them with our flesh.
This much pain can be taken only with
the explanation that no matter how hard it may be,
everything stays in the family, among us.

When they kiss us we stay in their mouth
for too long. They are not what we think they are –
our sisters. We don't resemble them at all while we fly
in the circle. In this headless spinning in which
our circles touch the bats' circles, it is unclear
whether they are flying ahead of us or behind us,
whether they are really so beautiful or our mother
loves them too much. Mother Mary, pray for us.

EMBRACED

Where one gets out of the other's sight
on a green slope, a little fawn was on pasture
among other fawns and does among other does
and their buck among them. Just as if the clouds
were a sieve: the light was raining among the drops,
and we were naturally and easily mastering
the empty space as if we were passing from
one hilltop to the other with footsteps of five miles.

Why is the forest suddenly swallowing the road and
the road is swallowing us? This last in the line of
many trips of ours is comparable to the landslide.
We bury the houses, feeding places for animals and
everything one can find by the way. We are staying
embraced on this landslide for too long. We are
taking leave point by point, like little fawns of which
growing up forever takes off the traces of childhood.

TIME

I wouldn't mind saying stop to time
right now under the cherry tree which
does not fruit. Every hour is as good as
another, and it is irrelevant at this precious
moment weather it was a caterpillar that has
dropped from a branch to the table, or
a hundred-legged remorse that has come to us
the same way as everything else. By land,

or by air? A praying mantis, a walking
stick, a dragonfly, a leafhopper, or some
other thing? Name does not guarantee to
an object that it is truly an object, to a being
that it is a being, to anything that it really
belongs to anyone. Even if we would be able
to say to time in a single voice – *stop now* –
it will stop to each of us at a different time.